

Wiktor Trybka

Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Zielonogórski

Działalność lecznicza jako działalność gospodarcza (wybrane zagadnienia)

Streszczenie

Działalność lecznicza jest działalnością gospodarczą. Oznacza to, że działalność lecznicza polega na świadczeniu usług w obszarze zdrowia, jest to działalność zorganizowana, zarobkowa, ciągła oraz zawodowa. Działalność lecznicza jest także działalnością regulowaną. Podmiot leczniczy podejmuje działalność leczniczą dopiero w momencie zarejestrowania w rejestrze prowadzonym przez wojewodę. Wojewoda, wpisując podmiot leczniczy do rejestru, korzysta z przyznanego mu w tym zakresie władztwa administracyjnego. Wykorzystanie władztwa administracyjnego w procesie rejestracji podmiotu leczniczego polega na akceptacji przez organ administracji publicznej oświadczenia o spełnieniu warunków do prowadzenia działalności leczniczej.

Słowa kluczowe: działalność gospodarcza, ochrona zdrowia, działalność lecznicza, przedsiębiorca, przedsiębiorstwo

Kod klasyfikacji JEL: K23, K32

1. Wprowadzenie

Celem niniejszego opracowania jest po pierwsze wskazanie zakresu i form ochrony zdrowia jako wartości konstytucyjnej. Prawodawca w ustawie o działalności leczniczej¹ przesądził *expressis verbis*, że działalność lecznicza jest działalnością regulowaną. Niezbędne zatem staje się określenie istoty działalności regulowanej, co pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy prowadzenie działalności leczniczej jako regulowanej działalności gospodarczej jest rozwiązaniem, które gwarantuje każdemu podmiotowi należyty stopień ochrony zdrowia. Po drugie, w artykule podjęto próbę ustalenia, czym są działalność lecznicza i działalność regulowana, co pozwoli wskazać na wzajemną relację między tymi dwoma pojęciami oraz odpowiedzieć na pytanie, co jest przedmiotem takiej działalności. Konieczne jest wskazanie celów, dla jakich jest prowadzona działalność lecznicza, oraz ich osadzenie w obowiązującym porządku normatywnym. Po trzecie, przedmiotem niniejszego opracowania jest analiza istoty działalności leczniczej na tle postanowień ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem zarobkowości działalności leczniczej, jej zorganizowania i ciągłości oraz rodzaju. W analizie wykorzystano analityczno-prawną oraz formalno-dogmatyczną metodę badawczą.

2. Prawo do ochrony zdrowia a działalność lecznicza

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej² statuuje prawo obywatela do ochrony zdrowia i pomocy w zabezpieczeniu egzystencji, wskazuje równocześnie, że zakres i formy tego zabezpieczenia określa ustawa³. Ochrona zdrowia jest wartością konstytucyjną⁴. Nie chodzi tutaj wyłącznie o zdrowie pojmowane indywidualnie, jako dobro osobiste, lecz także o zdrowie publiczne⁵. Trybunał Konstytucyjny z art. 68 Konstytucji wywodzi prawo jednostki do ochrony zdrowia oraz obiektywny nakaz podejmowania przez władze publiczne takich działań, które są konieczne dla należytej ochrony i realizacji tego prawa⁶. Ochrona zdrowia jest podmiotowym prawem jednostki⁷. Prawo do ochrony zdrowia jest najczęściej zaliczane do praw tzw. drugiej generacji, pozostaje jednak w ścisłym związku z prawami pierwszej

¹ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 160 z późn. zm.); dalej: u.d.l.

² Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483, z późn. zm.); dalej: Konstytucja.

³ Wyrok WSA w Warszawie z dnia 5.12.2007 r., VIII SA/Wa 542/07, LEX nr 501352.

⁴ Wyrok TK z dnia 7.01.2004 r., K 14/03, OTK-A 2004, nr 1, poz. 1.

⁵ L. Bosek, *Art. 68 [w:] Konstytucja RP. Tom I. Komentarz. Art. 1–86*, red. M. Safjan, L. Bosek, C.H. Beck, Warszawa 2016, s. 1547.

⁶ Wyrok TK z dnia 23.03.1999 r., K 2/98, OTK 1999, nr 3, poz. 38.

⁷ A. Ostrzyżek, *Prawo do ochrony zdrowia w świetle artykułu 68 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku*, „Prawo i Medycyna” 2005, nr 4, s. 65.

generacji (prawami osobistymi), a mianowicie: prawem do ochrony życia, wolnością od nie-ludzkiego bądź poniżającego traktowania lub karania, prawem do prywatności, a także wolnością sumienia i wyznania czy prawem do informacji⁸. Bezdyskusyjne jest natomiast, że na gwarancję prawa do ochrony zdrowia (dostępu do świadczeń zdrowotnych) mogą powoływać się jedynie osoby fizyczne (obywatele), nie zaś – podmioty zbiorowe⁹.

Treścią prawa do ochrony zdrowia jest możliwość korzystania przez poszczególne jednostki z systemu ochrony zdrowia, funkcjonalnie nakierowanego na zapobieganie chorobom, urazom i niepełnosprawności oraz zwalczanie ich¹⁰. W tym miejscu należy zastanowić się, jak prawodawca gwarantuje prawo każdemu obywatelowi do korzystania z systemu ochrony zdrowia i jaki ma to związek z ustawą normującą działalność leczniczą. Janusz Trzciński i Marcin Wiącek zauważają, że „treść art. 68 Konstytucji daje możliwość odtworzenia minimum obowiązków państwa, które to obowiązki składają się na istotę prawa podmiotowego, wynikającego z tego przepisu”¹¹. Na organach władzy publicznej spoczywa obowiązek zabezpieczenia w budżecie państwa odpowiednich środków finansowych, które umożliwiają istnienie oraz prawidłowe funkcjonowanie systemu opieki zdrowotnej¹².

Obecnie system opieki zdrowotnej oparty jest na tzw. publicznej służbie zdrowia, co wcale nie oznacza, że część zadań służby zdrowia nie może zostać oddana w prywatne ręce. Ustawodawca nie może jednak całkowicie zrezygnować z finansowania świadczeń opieki zdrowotnej. Jak trafnie wskazał Trybunał Konstytucyjny w swoim orzeczeniu, istnieją nieprzekraczalne bariery ekonomizacji tego systemu¹³. Prawodawca powinien „dbać o to, aby obywatele mieli oparty na równych zasadach dostęp do względnie szerokiej gamy świadczeń opieki zdrowotnej, odpowiadających aktualnej wiedzy medycznej oraz stworzyć »system szybkiego reagowania« na wypadek nagłego wzrostu zapotrzebowania na pewną grupę świadczeń. Obowiązkiem władz publicznych jest zapewnienie infrastruktury służącej efektywnemu funkcjonowaniu systemu opieki zdrowotnej”¹⁴. O kształcie i sposobie funkcjonowania wspomnianej infrastruktury przesądza u.d.l. – art. 1 tej ustawy określa: 1) zasady wykonywania działalności leczniczej 2) zasady funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą niebędących przedsiębiorcami, 3) zasady prowadzenia rejestrów podmiotów wykonujących działalność leczniczą, 4) normy czasu pracy pracowników podmiotów leczniczych, 5) zasady sprawowania nadzoru nad wykonywaniem działalności leczniczej oraz

⁸ T. Jasudowicz, *Prawo do zdrowia* [w:] B. Gronowska i in. (red.), *Prawa człowieka i ich ochrona*, TNOiK, Toruń 2010, s. 491.

⁹ S. Jarosz-Żukowska, *Prawo do ochrony zdrowia i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej* [w:] *Realizacja i ochrona konstytucyjnych wolności i praw jednostki w polskim porządku prawnym*, red. M. Jabłoński, E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa, Wrocław 2014, s. 664.

¹⁰ Wyrok TK z dnia 7.01.2004 r., K 14/03, OTK-A 2004, nr 1, poz. 1.

¹¹ J. Trzciński, M. Wiącek, *Art. 68* [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, t. II, red. L. Garlicki, M. Zubik, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016, s. 734.

¹² Wyrok TK z dnia 9.01.2007 r., P 5/05, OTK-A 2007, nr 1, poz. 1.

¹³ Wyrok TK z dnia 18.12.2002 r., K 43/01, OTK-A 2002, nr 7A, poz. 96.

¹⁴ J. Trzciński, M. Wiącek, *Art. 68...*, op. cit., s. 735.

podmiotami wykonującymi działalność leczniczą. Wspomniana ustawa wyznacza podmiotowe i przedmiotowe warunki regulowanej działalności leczniczej oraz na potrzeby całego systemu ochrony zdrowia definiuje podstawowe pojęcia, do których odsyła inne ustawy z zakresu ochrony zdrowia¹⁵.

3. Pojęcie działalności leczniczej

Działalność lecznicza polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych (art. 3 ust. 1 u.d.l.). Działalność lecznicza może również polegać na promocji zdrowia oraz realizacji zadań dydaktycznych i badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i promocją zdrowia, w tym na wdrażaniu nowych technologii medycznych oraz metod leczenia (art. 3 ust. 2 u.d.l.).

Świadczenia zdrowotne, zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 pkt 10 u.d.l., powinny być rozumiane jako działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz jako inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania. Pojęcie świadczeń zdrowotnych zostało również zdefiniowane w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych¹⁶. W art. 5 pkt. 34 tej ustawy świadczenia zdrowotne wraz ze świadczeniami zdrowotnymi rzeczowymi i świadczeniami towarzyszącymi są zaliczane do kategorii świadczeń opieki zdrowotnej. Podobnie jak art. 2 ust. 1 pkt 10 u.d.l., art. 5 pkt 40 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych obejmuje pojęciem świadczeń zdrowotnych działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działanie medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich udzielania, a ponadto również działania służące profilaktyce zdrowia.

Ustawa o działalności leczniczej w art. 3 zawiera definicję legalną pojęcia działalności leczniczej. Urszula Walasek-Walczak zauważa, że „art. 3 u.d.l. pełni również funkcję definiującą i posługuje się dwiema kategoriami pojęciowymi: szerszą – działalnością leczniczej i węższą – świadczenia zdrowotnego, głównie celem zobrazowania ich wzajemnych relacji. Działalność lecznicza zawsze polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Nie jest natomiast do końca jednoznaczne, czy działalność polegająca tylko na promocji zdrowia lub realizacji zadań dydaktycznych i badawczych jest działalnością leczniczą. Należałoby raczej uznać, że podmiot, który zajmuje się wyłącznie realizacją zadań określonych w art. 3 ust. 2 u.d.l., nie wykonuje działalności leczniczej. Przeczy temu z kolei treść art. 3 ust. 2 pkt 2 u.d.l., z której wynika, że realizacja zadań dydaktyczno-badawczych jest działalnością leczniczą, jeżeli

¹⁵ L. Bosek, *Art. 68...*, op. cit., s. 1553.

¹⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, (Dz.U. z 2017 r. poz. 1938 z późn. zm.).

następuje w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i promocją zdrowia. Tym samym wydaje się, że sama promocja zdrowia stanowi w sposób autonomiczny działalność leczniczą w rozumieniu art. 3 u.d.l.¹⁷. Opisując pojęcie działalności leczniczej nie sposób nie zauważyć, że nie obejmuje ona wszystkich przypadków udzielania świadczeń zdrowotnych, wszystkich działań służących promocji zdrowia czy wszystkich działań związanych z wykonaniem zadań naukowych i dydaktycznych¹⁸. Ustawodawca pozostawił judykaturze zadanie precyzowania, co jest, a co nie jest działalnością leczniczą w przypadku zaistnienia sporu.

4. Działalność lecznicza a postanowienia ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

Działalność lecznicza jest zorganizowanym przedsięwzięciem gospodarczym¹⁹. Działalność leczniczą można prowadzić jako: działalność regulowaną, działalność pożytku publicznego oraz działalność charytatywno-opiekuńczą, jeżeli przepisy odrębne przewidują prowadzenie takiej działalności. Wyliczenie zawarte w art. 16 u.d.l. nie jest zamknięte. Działalność lecznicza przybiera często inną postać, np. działalności naukowo-badawczej. Działalność lecznicza podmiotów w formie jednostki budżetowej oraz wojskowej nie stanowi natomiast działalności regulowanej w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej²⁰. Przepisy prawa nie pozostawiają wątpliwości: działalność lecznicza jest działalnością gospodarczą w rozumieniu art. 2 u.s.d.g., który przesądza o tym, że działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

4.1. Działalność gospodarcza podmiotów leczniczych

Prawodawca w definicji działalności gospodarczej wskazał konkretne dziedziny (rodzaje) tej działalności (tzn. działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa, poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa) oraz podał cechy (właściwości), którymi musi się charakteryzować działalność wykonywana we

¹⁷ U. Walasek-Walczak, *Art. 3 [w:] Ustawa o działalności leczniczej. Komentarz*, red. F. Grzegorzczak, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2013, s. 37.

¹⁸ A. Wołoszyn-Cichocka, G. Lubeńczuk, *Działalność lecznicza – pojęcie oraz formy i zasady wykonywania*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2014, nr 23, s. 69.

¹⁹ M. Szydło, *Swoboda działalności gospodarczej*, C.H. Beck, Warszawa 2005, s. 24. Por. D. Królczyk, W. Bochenek, *Zakres sądowej kontroli działalności administracji publicznej i ustawy o sądownictwie administracyjnym*, „Acta Universitatis Wratislaviensis”, Prawo CCXCV, s. 21 i n.

²⁰ Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2168 z późn. zm.); dalej: u.s.d.g.

wspomnianych dziedzinach, aby mogła być uznana za działalność gospodarczą (tzn. zarobkowy charakter działalności, zorganizowany sposób jej wykonania oraz ciągłość działalności)²¹. Działalność jest zespołem złożonych i wielokrotnie powtarzanych czynności (czy też działań), podejmowanych zawsze w określonym zakresie oraz w konkretnym celu. Nie mogą to być natomiast czynności sporadyczne, oderwane od siebie, niepowiązane ze sobą²².

Działalność lecznicza jest świadczeniem usług. Ma na celu realizację świadczeń zdrowotnych. Ustalenie znaczenia pojęcia działalności usługowej w rozumieniu art. 2 u.s.d.g. wymaga sięgnięcia do przepisów wykonawczych²³. Marek Szydło zauważa, że „wśród usług można dokonać wyróżnienia usług materialnych i niematerialnych. Te pierwsze są nierozdzielnie związane z produkcją lub z przemieszczaniem dóbr i dostarczaniem ich odbiorcom (np. transport, handel, łączność, usługi remontowe). Z kolei usługi niematerialne charakteryzują się tym, że zaspokajają określone potrzeby w sposób bezpośredni, co oznacza, iż czynność usługi występuje tutaj łącznie z jej rezultatem”²⁴. Wspomniany rezultat jest owocem działalności niematerialnej, tj. pracy intelektualnej²⁵.

Prowadzenie działalności leczniczej nie może jedynie dotyczyć gromadzenia w tym celu niematerialnych i materialnych²⁶ składników majątkowych, które mają stanowić jego infrastrukturę techniczną. Ma ono na celu zagwarantowanie interesariuszowi dostępu do profesjonalnego personelu medycznego mającego prawa do wykonywania zawodów medycznych oraz zapewnienie odpowiednich wyrobów medycznych i podpisanie stosownej umowy ubezpieczeniowej (art. 17 u.d.l.). W związku z tym można stwierdzić, że jest to działalność zawodowa, o której mowa w art. 2 u.s.d.g. Działalność zawodowa – zdaniem M. Szydły – to nic innego jak „zespół określonych zakresowo działań, prac lub czynności, które są podejmowane w celu uzyskania konkretnego dochodu (zarobku, zysku) i które stanowią z tego tytułu podstawę utrzymania się i podstawę życiowej egzystencji danego człowieka”²⁷. Wykonywanie działalności zawodowej wymaga pewnych kwalifikacji w postaci wiedzy teoretycznej oraz praktycznych umiejętności²⁸. W ramach funkcjonowania podmiotu leczniczego usługi w nim świadczone są udzielane przez przedstawicieli wolnych zawodów, tj. lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarki. Zawody te są zaliczane do tzw. wolnych, gdyż – jak reszta

²¹ M. Szydło, *Swoboda...*, op. cit., s. 31. Por. C. Kosikowski, *Nowe regulacje prawne w zakresie swobody działalności gospodarczej*, „Państwo i Prawo” 2004, nr 10; B. Popowska, *Zezwolenia a swoboda działalności gospodarczej*, „Ruch Prawniczy Ekonomiczny i Społeczny” 2005, nr 4.

²² Wyrok NSA z dnia 20.02.1996 r., II SA 442/95, „Przegląd Gospodarczy” 1996, nr 9, s. 35.

²³ Rozporządzenie z dnia 24 grudnia 2007 r., w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz.U. z 2017 r. nr 251 poz. 1885 z późn. zm.).

²⁴ M. Szydło, *Swoboda...*, op. cit., s. 28–29.

²⁵ Por. J. Rutkowski, *Usługi niematerialne* [w:] *Ekonomia polityczna* red. J. Lewandowski, W.B. Sztyber, PWN, Warszawa 1987, s. 372–373.

²⁶ M. Dercz, *Art. 2* [w:] *Ustawa o działalności leczniczej. Komentarz*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2014, s. 30.

²⁷ M. Szydło, *Swoboda...*, op. cit., s. 31.

²⁸ K. Wojtczak, *Zawód i jego prawna reglamentacja*, Ars Boni et aequi, Poznań 1999, s. 32 i n.

zadecydował ustawodawca, przesądzając o tym w art. 88 Kodeksu spółek handlowych²⁹ – spełniają wszystkie cechy wolnego zawodu³⁰.

4.2. Zarobkowość działalności leczniczej

Konieczną przesłanką warunkującą możliwość uznania danej działalności za gospodarczą jest jej zarobkowy charakter³¹. Zarobkowość, będąca jedną z cech działalności leczniczej, została normatywnie potwierdzona przez prawodawcę, który dał temu wyraz w u.s.d.g. Podmiot leczniczy niebędący przedsiębiorcą udziela świadczeń zdrowotnych, finansowanych ze środków publicznych, ubezpieczonym oraz innym osobom uprawnionym do tych świadczeń na podstawie odrębnych przepisów nieodpłatnie, za częściową odpłatnością lub całkowitą (art. 44 u.d.l.). Odpłatne udzielanie świadczeń zdrowotnych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą od dawna nie budzi kontrowersji. Świadczenia zdrowotne są finansowane ze środków publicznych jedynie w zakresie określonym w przepisach powszechnie obowiązujących, w pozostałym zakresie są one udzielane odpłatnie³². Rozwiązanie to jest zgodne z Konstytucją, która dopuszcza możliwość istnienia modelu ochrony zdrowia współfinansowanego przez interesariusza zewnętrznego³³. Ustawa zasadnicza nie pozwala jedynie na całkowite urynkowanie sektora ochrony zdrowia³⁴. Podmioty wykonujące działalność leczniczą mogą udzielać świadczeń zdrowotnych każdej osobie, a zasady udzielenia świadczenia w zależności od tego, czy jest to osoba ubezpieczona, określa ustawa oraz umowa zawarta z Narodowym Funduszem Zdrowia. Ponadto należy zaznaczyć, że chodzi tutaj o działalność zarobkową w znaczeniu subiektywnym, czyli działalność prowadzoną z zamiarem (w celu generowania zysków³⁵). Zamiar osiągnięcia zysku jest stosunkowo mało uchwytne, w szczególności dla otoczenia. M. Szydło ma więc rację: „wystarczającym w zasadzie sposobem

²⁹ Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1577 z późn. zm.).

³⁰ Szerzej na temat relacji między wykonywaniem wolnego zawodu a działalnością gospodarczą: J. Jacyszyn, *Pojęcie wolnego zawodu. Analiza aktów prawnych i orzecznictwa*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2000, nr 10; K. Wojtyczek, *Wykonywanie zawodu a prowadzenie działalności gospodarczej*, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości” 1998, nr 1–3; M. Szydło, *Osoby wykonujące wolne zawody prawnicze jako przedsiębiorcy*, „Przegląd Sądowy” 2004, nr 2, s. 23.

³¹ M. Szydło, *Swoboda...*, op. cit., s. 36. Por. S. Biernat, *Podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej – wolność gospodarcza de lege lata i de lege ferenda*, „Przegląd Prawa Handlowego” 1994, nr 9, s. 13 i n.; R. Sowiński, *Administracyjna reglamentacja działalności gospodarczej*, Kolonia Limited, Wrocław 2006; idem, *Wolność i ustawowa swoboda działalności gospodarczej*, Kolonia Limited, Wrocław 2007; T. Szymanek, *Swoboda prowadzenia działalności gospodarczej*, Zrzeszenie Prawników Polskich, Warszawa 2005; A. Walaszek-Pyziół, *Swoboda działalności gospodarczej*, Wydawnictwo Akademickie, Kraków 1994.

³² A. Dyląg, *Odpłatne udzielanie świadczeń zdrowotnych*, „Państwo i Prawo” 2013, nr 1, s. 79.

³³ Wyrok TK z dnia 7.01.2004 r., K 14/03, OTK 2004, nr 1A, poz. 1.

³⁴ M. Dercz, T. Rek, *Podstawy prawne finansowania świadczeń zdrowotnych przez podmioty publiczne – zarys problematyki*, „Zeszyty Naukowe Ochrony Zdrowia. Zdrowie Publiczne i Zarządzanie” 2016, nr 1, s. 54.

³⁵ A. Wasilewski, *Pojęcie działalności gospodarczej na gruncie prawa polskiego. Dylemat interpretacyjny* [w:] *Gospodarka. Administracja. Samorząd*, red. H. Olszewski, B. Popowska, Printer, Poznań 1997, s. 543. Por. Wyrok SN z dnia 6.04.2017 r., II UK 98/16, LEX nr 2307127; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia

internalizacji tegoż zamiaru jest uzyskanie przez dany podmiot wpisu do rejestru sądowego bądź do ewidencji działalności gospodarczej, gdyż można uznać, że fakt dokonania takiego wpisu jest dostatecznym przejawem intencji (motywów), jakimi kieruje się określona osoba”³⁶.

4.3. Działalność lecznicza jako działalność zorganizowana

Cechą działalności leczniczej jest jej zorganizowanie. Oznacza to, że każdorazowo musi być ona zaplanowana pod względem prawnym i faktycznym. Podmiot wykonujący działalność gospodarczą musi podjąć wiele czynności o charakterze organizacyjnym, których celem jest przygotowanie do wykonywania działalności. Zatem przez zorganizowanie działalności gospodarczej należy rozumieć czynności zmierzające do jej podjęcia i wykonywania³⁷. Działalność lecznicza jest zorganizowana na płaszczyźnie materialnej i formalnej. W znaczeniu formalnym o zorganizowanym prowadzeniu działalności gospodarczej – zdaniem M. Szydło – można mówić wówczas, gdy osoba ją prowadząca dokona szeregu konkretnych czynności, które są niezbędne dla zaistnienia w obrocie gospodarczym. Realizacja tych czynności nie jest indyferentna prawnie, gdyż jej efektem jest legalizacja podejmowanej działalności gospodarczej³⁸. Chodzi tutaj o takie czynności, jak: wystąpienie z wnioskiem o wpis do Ewidencji Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego, założenie rachunku bankowego czy też uzyskanie stosowanej decyzji administracyjnej³⁹.

Działalność gospodarcza – na płaszczyźnie materialnej – jest zorganizowana wtedy, gdy jest prowadzona przy wykorzystaniu przedsiębiorstwa w sensie przedmiotowym⁴⁰. Pojęciem przedsiębiorstwa w aspekcie przedmiotowym posługuje się Kodeks cywilny⁴¹, stanowiący, że przedsiębiorstwo jest zorganizowanym zespołem składników niematerialnych i materialnych przeznaczonym do prowadzenia działalności gospodarczej. Obejmuje ono w szczególności: oznaczenie indywidualizujące przedsiębiorstwo lub jego wyodrębnione części (nazwa przedsiębiorstwa); własność nieruchomości lub ruchomości (w tym urządzeń, materiałów, towarów i wyrobów) oraz inne prawa rzeczowe do nieruchomości lub ruchomości; prawa wynikające z umów najmu i dzierżawy nieruchomości lub ruchomości oraz prawa do korzystania z nieruchomości lub ruchomości wynikające z innych stosunków prawnych; wierzytelności, prawa z papierów wartościowych i środki pieniężne; koncesje, licencje i zezwolenia; patenty i inne

19.09.2017 r., III AUa 1315/16, LEX nr 2376977; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22.02.2017 r., III AUa 350/16, LEX nr 2256997.

³⁶ M. Szydło, *Swoboda...*, op. cit., s. 39.

³⁷ M. Sieradzka, *Art. 2 [w:] Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej. Komentarz*, dostępny w internecie: <https://sip.lex.pl/#/commentary/587299052/145474> [dostęp: 12.11.2017]. Por. Wyrok WSA w Krakowie z dnia 22.11.2016 r., III SA/Kr 871/16, LEX nr 2162631; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8.09.2016 r., III AUa 551/16, LEX nr 2149639.

³⁸ M. Szydło, *Swoboda...*, op. cit., s. 48.

³⁹ Zob. C. Kosikowski, *Polskie publiczne prawo gospodarcze*, PWN, Warszawa 2001, s. 184.

⁴⁰ A. Bierć, *Sytuacja prawna przedsiębiorcy. Zagadnienia wybrane*, „Studia Prawnicze” 1998, nr 3, s. 22.

⁴¹ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2017 r. poz. 459 ze zm.).

prawa własności przemysłowej; majątkowe prawa autorskie i majątkowe prawa pokrewne; tajemnice przedsiębiorstwa; księgi i dokumenty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Oprócz wymienionych wyżej składników w skład przedsiębiorstwa wchodzi określone sytuacje faktyczne, np.: ogół klientów, lokalizacja, jego dobra lub zła renoma⁴².

Prowadzenie działalności leczniczej oparte jest na zespole materialnych i niematerialnych składników majątkowych (przedsiębiorstwie), które stanowią jego infrastrukturę techniczną⁴³. Dysponentem przedsiębiorstwa w znaczeniu przedmiotowym jest podmiot leczniczy jako jego główny użytkownik⁴⁴. Należy mieć na uwadze, że samo przedsiębiorstwo jako takie nie jest wystarczające do prowadzenia działalności leczniczej. W orzecznictwie słusznie się wskazuje, iż zorganizowania nie należy zawężać jedynie do prowadzenia działalności gospodarczej w formie jednostki organizacyjnej. Działalność gospodarczą może bowiem prowadzić osoba fizyczna, która osobiście wykonuje wszystkie czynności związane z daną czynnością⁴⁵.

4.4. Działalność lecznicza jako działalność ciągła

Przesłanką normatywną warunkującą możliwość uznania danej działalności za gospodarczą jest jej ciągłość. Ciągłość działalności gospodarczej oznacza, że jest to względna stałość (stabilność) jej wykonywania, przy założeniu, iż nie jest to aktywność okazjonalna, jednostkowa, sporadyczna⁴⁶. Można wskazać dwa aspekty ciągłości w działalności gospodarczej: pierwszy to powtarzalność czynności, pozwalająca na odróżnienie działalności gospodarczej od jednostkowej umowy o dzieło lub umowy-zlecenia albo umowy o świadczenie usługi, które same w sobie nie składają się jeszcze na działalność gospodarczą, drugi – wynikający zresztą z pierwszego – to zamiar niekrótkiego prowadzenia działalności gospodarczej⁴⁷. Do podobnych wniosków dochodzi M. Szydło, który zauważa, że „przesłanka ciągłości może być interpretowana w trzech podstawowych aspektach: czasowym, celowym (planowym) oraz aspekcie stałej podstawy utrzymania”⁴⁸. Dodaje, że „ciągłość w aspekcie czasowym zakłada przede wszystkim trwanie tej działalności w określonym – raczej dłuższym niż krótszym – przedziale czasowym. Równocześnie jednak ta trwałość w czasie z oczywistych względów nie jest (i nie może być) nieograniczona. Jest bowiem oczywiste, że każda działalność gospodarcza będzie musiała kiedyś ulec zakończeniu”⁴⁹.

⁴² M. Litwiński, *Pojęcie przedsiębiorstwa w prawie handlowym lub cywilnym. Przedsiębiorstwo jako przedmiot obrotu (II)*, „Przegląd Prawa Handlowego” 1993, nr 5, s. 10.

⁴³ M. Dercz, *Art. 2...*, op. cit., s. 32.

⁴⁴ Ibidem, s. 33.

⁴⁵ Wyrok NSA z dnia 14.05.2005 r., FSK 1971/04, LEX nr 173219.

⁴⁶ Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 16.08.2012 r., II SA/Po 427/12, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

⁴⁷ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 5.05.2016 r., III AUa 1213/16, LEX nr 2287434.

⁴⁸ M. Szydło, *Pojęcie przedsiębiorcy w prawie polskim*, „Przegląd Sądowy” 2002, nr 7–8, s. 86.

⁴⁹ Idem, *Swoboda...*, op. cit., s. 56.

4.5. Działalność lecznicza jako działalność regulowana

Prawodawca w u.d.l. wprost przesądził, że działalność lecznicza jest działalnością regulowaną⁵⁰. W ustawie regulującej sposób podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej wskazał, że działalność regulowana to działalność gospodarcza, której wykonywanie wymaga spełnienia szczególnych warunków, określonych przepisami prawa. Przepisy konkretnego aktu prawnego przesądzą o tym, że dany rodzaj działalności jest działalnością regulowaną. Przedsiębiorca może wykonywać tę działalność, jeżeli spełnia szczególne warunki określone przepisami ustawy, po uzyskaniu wpisu w rejestrze działalności regulowanej.

Stąd też niezbędne staje się wyjaśnienie istoty prawnej działalności gospodarczej regulowanej. Marek Szydło słusznie zauważa, że „obok sektorów gospodarki, w których podjęcie działalności gospodarczej jest prawnie zakazane (np. ze względu na ustanowiony wcześniej monopol prawny) lub też w niektórych podjęcie tej działalności uzależnione jest od uprzedniego uzyskania od państwa pozwolenia, istnieją też dziedziny działalności gospodarczej, które są objęte tzw. upoważnieniem ogólnym lub też – inaczej mówiąc – obowiązkiem dokonania zgłoszenia”⁵¹. Tak jest w przypadku działalności leczniczej. Podjęcie tej działalności nie jest warunkowane uprzednim uzyskaniem indywidualnego rozstrzygnięcia wydanego przez organ administracji publicznej, lecz zależy jedynie od spełnienia warunków określonych w u.d.l. Należy jednak pamiętać, że podjęcie działalności leczniczej jest możliwe dopiero po spełnieniu przesłanek określonych w ustawie, wcześniej jej wykonywanie jest objęte ustawowym zakazem. Marek Szydło, odnosząc się do istoty regulowanej działalności gospodarczej, trafnie zauważył, że „ograniczenie swobody podejmowania działalności gospodarczej nie jest równoznaczne z koniecznością ubiegania się przez przedsiębiorcę o uzyskanie pozwolenia, lecz jedynie z koniecznością respektowania określonych ustawowych obowiązków (warunków). Po spełnieniu wspomnianych warunków przedsiębiorca nabywa publiczne prawo podmiotowe do podjęcia i wykonywania danego rodzaju działalności, przy czym prawo to uzyskuje *ex lege*, bez konieczności władczej autoryzacji (zgody) ze strony organu administracji”⁵².

Podstawowym warunkiem rozpoczęcia działalności leczniczej jest złożenie wniosku o wpis do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, który musi zawierać elementy

⁵⁰ Art. 16 ust. 1. u.d.l. – działalność lecznicza jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

⁵¹ M. Szydło, *Swoboda...*, op. cit., s. 278. Por. K. Kohutek, *Zasady podejmowania działalności regulowanej*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2005, nr 6, s. 35 i n.; W.J. Katner, *Podstawowe zagadnienia prawne nowej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2004, nr 12, s. 10; A. Powalowski, *Regulowana działalność gospodarcza*, „Studia Prawnicze” 2005, nr 3, s. 125; A. Nałęcz, *Uznanie administracyjne a reglamentacja działalności gospodarczej*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2010, s. 205 i n.; M.A. Waligórski, *Działalność gospodarcza regulowana [w:] Granice samodzielności wspólnot samorządowych. Międzynarodowa Konferencja Naukowa. Baranów Sandomierski 22–25.05.2005 r.*, red. E. Ura, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2005.

⁵² M. Szydło, *Swoboda...*, op. cit., s. 279.

określone w przepisach prawa powszechnie obowiązującego⁵³. Dodatkowo podmiot składający taki wniosek ma obowiązek dołączenia do niego stosowanego oświadczenia, w którym potwierdzi, że dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą są kompletne i zgodne z prawdą oraz że znane są mu warunki wykonywania działalności leczniczej w zakresie objętym składanym wnioskiem i je spełnia. Wpisów dokonują wojewodowie właściwi ze względu na siedzibę podmiotu prowadzącego działalność leczniczą. O właściwości wojewody w przypadku podmiotu prowadzącego działalność na obszarze więcej niż jednego województwa decyduje główna siedziba podmiotu. Organ prowadzący rejestr dokonuje wpisu do rejestru w terminie 30 dni od dnia wpłynięcia wniosku wraz z oświadczeniem. Jeżeli właściwy organ nie dokona wpisu w wyznaczonym terminie, a od dnia wpłynięcia wniosku do tego organu upłynęło 40 dni, wnioskodawca może rozpocząć działalność po uprzednim zawiadomieniu o tym na piśmie organu, który nie dokonał wpisu. Nie dotyczy to przypadku, gdy organ wezwał tego wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku o wpis nie później niż przed upływem 7 dni od dnia jego otrzymania. W takiej sytuacji termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym, liczony jest od dnia wpływu uzupełnienia wniosku o wpis (art. 104 u.d.l.). Wpisanie do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą stanowi w istocie spełnienie warunku formalnego niezbędnego do prowadzenia działalności gospodarczej regulowanej. Wpis do rejestru podmiotów prowadzących działalność leczniczą nie jest wolny od opłat⁵⁴.

Oprócz warunku formalnego podmiot pragnący prowadzić działalność leczniczą musi spełnić szereg warunków materialnych. Warunki te w istocie są obowiązkami ciążącymi na przedsiębiorcy, czyli skierowanymi do niego nakazami lub zakazami podjęcia pewnych działań lub też spowodowania określonych stanów rzeczy⁵⁵. Marek Szydło dzieli warunki materialne na podmiotowe i przedmiotowe. Pierwsze z nich wiążą się z przysięgami określonego przedsiębiorcy, z kolei drugie „są równoznaczne z wymogami spowodowania (stworzenia) przez przedsiębiorcę takich – określonych w sposób obiektywny – stanów rzeczy, które są korzystne z punktu widzenia ochrony pewnych dóbr (m.in. życia, zdrowia, środowiska naturalnego, interesów klientów, itp.)”⁵⁶. Warunki materialne przedmiotowe i podmiotowe zostały *expressis verbis* określone w art. 17–19 u.d.l. Do warunków przedmiotowych należy zaliczyć np.: posiadanie pomieszczeń i urządzeń spełniających wymagania określone w u.d.l.;

⁵³ Zgodnie z art. 101 ust. 1 u.d.l. wniosek powinien zawierać następujące dane: imię i nazwisko albo nazwę firmy; adres miejsca zamieszkania albo siedziby firmy; adres miejsca udzielania świadczeń zdrowotnych; formę organizacyjno-prawną; rodzaj działalności leczniczej oraz zakres udzielanych świadczeń zdrowotnych; nazwę zakładu leczniczego oraz wykaz jego jednostek lub komórek organizacyjnych, których działalność jest związana z udzielaniem świadczeń zdrowotnych; numer REGON; numer identyfikacji podatkowej (NIP); dane podmiotu tworzącego – w przypadku podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą.

⁵⁴ Zob. art. 105 u.d.l.

⁵⁵ Por. K. Świrydowicz, *W sprawie pojęcia obowiązku*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Społeczny” 1981, z. 1, s. 87 i n.; S. Wronkowska, Z. Ziemiński, *Zarys teorii prawa*, Ars Boni et aequi, Poznań 1997, s. 101; C. Kosikowski, *Zezwolenie na działalność gospodarczą w prawie polskim*, LexisNexis Polska, Warszawa 1997, s. 46.

⁵⁶ M. Szydło, *Swoboda...*, op. cit., s. 281.

używanie i utrzymywanie wyrobów medycznych, wyposażenie wyrobów medycznych, wyroby medyczne do diagnostyki *in vitro*, wyposażenie wyrobów medycznych do diagnostyki *in vitro*, aktywne wyroby medyczne do implantacji oraz systemy lub zestawy zabiegowe złożone z wyrobów medycznych zgodnie z wymaganiami ustawy o wyrobach medycznych⁵⁷. Warunki podmiotowe sprowadzają się do przesłanek, które muszą spełnić lekarz lub pielęgniarka, aby mogli oni wykonywać jedną z form praktyk indywidualnych. Z punktu widzenia osób korzystających z usług świadczonych w ramach działalności leczniczej wszystkie wyżej wskazane warunki są bardzo ważne, wydaje się jednak, że najistotniejszą przesłanką jest posiadanie stosowanych uprawnień zawodowych. Uprawnienia zawodowe są niczym innym jak państwowym potwierdzeniem posiadania odpowiednich umiejętności zawodowych, zarówno teoretycznych, jak i praktycznych, lub też określonych kwalifikacji osobistych do wykonywania pewnych zajęć, prac lub działalności⁵⁸.

5. Podsumowanie

Celem działalności leczniczej jest ochrona zdrowia, która została zagwarantowana w Konstytucji i ustawach zwykłych. Prawodawca stworzył przepisy dające możliwość korzystania przez osoby fizyczne ze świadczeń zdrowotnych. Ustawa o działalności leczniczej stanowi przykład zbioru przepisów prawnych, które realizują obowiązki państwa, które to obowiązki składają się na istotę prawa do ochrony zdrowia. Ponadto u.d.l. tworzy ramy prawne gwarantujące wysoką jakość świadczonych usług. Przepisy u.d.l. są adresowane do wszystkich podmiotów wykonujących działalność leczniczą – niezależnie od tego, czy posiadają status przedsiębiorcy, czy też nie są przedsiębiorcami – i jednocześnie odnosi się do czynności związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Normują one przesłanki materialne i formalne oraz zasady wykonywania i kontroli działalności podejmowanej przez podmioty wykonujące działalność leczniczą. Kontrola prowadzona jest w zakresie zgodności wykonywanej działalności z przepisami określającymi warunki wykonywania działalności leczniczej.

Obowiązująca definicja świadczenia zdrowotnego jest ogólna w porównaniu z definicją zawartą w art. 3 już nieobowiązującej definicji świadczenia zdrowotnego w ustawie o zakładach opieki zdrowotnej. Pojęcie świadczeń zdrowotnych zawarte w art. 2 ust. 10 u.d.l. jest określone przez wskazanie jego treści. Nie zawiera ono wyliczenia rodzaju świadczeń. Należy to oceniać pozytywnie, gdyż stworzenie enumeratywnego katalogu świadczeń zdrowotnych byłoby niemożliwe z uwagi na fakt nie tylko szybko postępujących zmian w przepisach prawa, lecz także związanych z rozwojem techniki i nauki. W razie zaistnienia sporu zadaniem judykatury będzie udzielenie odpowiedzi na pytanie, co w przedstawionym stanie faktycznym jest świadczeniem zdrowotnym.

⁵⁷ Ustawa z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 211 z późn. zm.).

⁵⁸ K. Wojtczak, *Zawód...*, op. cit., s. 134 i n.

Działalność lecznicza jako regulowana działalność gospodarcza podejmowana jest dopiero po spełnieniu wymogów formalnych i materialnych określonych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego. Tak ukształtowane wymogi ustawowe gwarantują, że świadczenie zdrowotne z jednej strony jest realizowane na wysokim poziomie, z drugiej zaś – jest ono wykonywane przez osoby posiadające uprawnienia zawodowe, co gwarantuje odbiorcy, że podmiot je urzeczywistniający posiada zarówno wiedzę teoretyczną, jak i odpowiednie umiejętności praktyczne.

Działalność leczniczą można nazwać działalnością gospodarczą, gdyż spełnia wszystkie wymogi stawiane przez prawodawcę – tzn. ma ona charakter zawodowy, usługowy, ciągły, zorganizowany oraz zarobkowy. Jest to działalność polegająca na świadczeniu usług niematerialnych, tj. takich, które zaspokajają określone potrzeby w sposób bezpośredni, co oznacza, że czynność usługi występuje tutaj łącznie z jej rezultatem. Wspomniany rezultat jest owocem działalności intelektualnej lekarza lub pielęgniarki, których umiejętności z założenia gwarantują, że usługi świadczone są przez nich profesjonalnie. Działalność wykonywana przez podmioty lecznicze jest zawodowa. Działalność lecznicza nie jest wyłącznie pracą przedsiębiorstwa w znaczeniu przedmiotowym. Składniki materialne przedsiębiorstwa tworzą wyłącznie infrastrukturę techniczną, która musi zostać uzupełniona o składniki niematerialne, tj. odpowiednio wykwalifikowany personel medyczny. Zarobkowość działalności leczniczej wynika nie tylko z jej istoty i zasad prowadzenia, lecz także ma swój wydzźwięk normatywny, gdyż ustawodawca w u.d.l. stwierdził wprost, że świadczenia zdrowotne są udzielane nieodpłatnie tylko w określonym w ustawie zakresie. Bez wątplenia działalność lecznicza odznacza się również cechą ciągłości i zorganizowania, które to wpisują się w definicję legalną pojęcia działalności gospodarczej – nie jest ona jednorazowa oraz jest zorganizowana w aspekcie materialnym i formalnym.

Bibliografia

1. Bierć A., *Sytuacja prawna przedsiębiorcy. Zagadnienia wybrane*, „Studia Prawnicze” 1998, nr 3.
2. Dercz M., Rek T., *Podstawy prawne finansowania świadczeń zdrowotnych przez podmioty publiczne – zarys problematyki*, „Zeszyty Naukowe Ochrony Zdrowia. Zdrowie Publiczne i Zarządzanie” 2016, nr 1.
3. Dercz M., Rek T., *Ustawa o działalności leczniczej. Komentarz*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2014.
4. Dyląg A., *Odpłatne udzielanie świadczeń zdrowotnych*, „Państwo i Prawo” 2013, nr 1.
5. Garlicki L., Zubik M. (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, t. II, C.H. Beck, Warszawa 2016.
6. Gronowska B. i in. (red.), *Prawa człowieka i ich ochrona*, TNOiK, Toruń 2010.
7. Grzegorzczak F. (red.), *Ustawa o działalności leczniczej. Komentarz*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2013.

8. Jabłoński M. (red.), *Realizacja i ochrona konstytucyjnych wolności i praw jednostki w polskim porządku prawnym*, E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa, Wrocław 2014.
9. Jacyszyn J., *Pojęcie wolnego zawodu. Analiza aktów prawnych i orzecznictwa*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2000, nr 10.
10. Katner W.J., *Podstawowe zagadnienia prawne nowej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2004, nr 12, s. 10.
11. Kohutek K., *Zasady podejmowania działalności regulowanej*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2005, nr 6.
12. Kosikowski C., *Polskie publiczne prawo gospodarcze*, PWN, Warszawa 2001.
13. Kosikowski C., *Zezwolenie na działalność gospodarczą w prawie polskim*, LexisNexis Polska, Warszawa 1997.
14. Królczyk D., Bochenek W., *Zakres sądowej kontroli działalności administracji publicznej i ustawy o sądownictwie administracyjnym*, „Acta Universitatis Wratislaviensis”, Prawo CCXCV.
15. Lewandowski J., Szyber W.B. (red.), *Ekonomia polityczna*, PWN, Warszawa 1987.
16. Litwiński M., *Pojęcie przedsiębiorstwa w prawie handlowym lub cywilnym. Przedsiębiorstwo jako przedmiot obrotu (II)*, „Przegląd Prawa Handlowego” 1993, nr 5.
17. Nałęcz A., *Uznanie administracyjne a reglamentacja działalności gospodarczej*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2010, s. 205 i n.
18. Olszewski H., Popowska B. (red.), *Gospodarka. Administracja. Samorząd*, Printer, Poznań 1997.
19. Ostrzyżek A., *Prawo do ochrony zdrowia w świetle artykułu 68 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku*, „Prawo i Medycyna” 2005, nr 4.
20. Powalowski A., *Regulowana działalność gospodarza*, „Studia Prawnicze” 2005, nr 3.
21. Safjan M., Bosek L. (red.), *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz. Art. 1–86*, C.H. Beck, Warszawa 2016.
22. Sieradzka M., Zdyb M., *Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej. Komentarz*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2013.
23. Szydło M., *Osoby wykonujące wolne zawody prawnicze jako przedsiębiorcy*, „Przegląd Sądowy” 2004, nr 2.
24. Szydło M., *Pojęcie przedsiębiorcy w prawie polskim*, „Przegląd Sądowy” 2002, nr 7–8.
25. Szydło M., *Swoboda działalności gospodarczej*, C.H. Beck, Warszawa 2005.
26. Świrydowicz K., *W sprawie pojęcia obowiązku*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Społeczny” 1981, z. 1.
27. Wojtczak K., *Zawód i jego prawna reglamentacja*, Ars Boni et aequi, Poznań 1999.
28. Wojtyczek K., *Wykonywanie zawodu a prowadzenie działalności gospodarczej*, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości” 1998, nr 1–3.
29. Wołoszyn-Cichoćka A., Lubeńczuk G., *Działalność lecznicza – pojęcie oraz formy i zasady wykonywania*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2014, nr 23.
30. Wronkowska S., Ziemiński Z., *Zarys teorii prawa*, Ars Boni et aequi, Poznań 1997.

31. Kosikowski C., *Nowe regulacje prawne w zakresie swobody działalności gospodarczej*, „Państwo i Prawo” 2004, nr 10.
32. Popowska B., *Zezwolenia a swoboda działalności gospodarczej*, „Ruch Prawniczy Ekonomiczny i Społeczny” 2005, nr 4.
33. Sowiński R., *Administracyjna reglamentacja działalności gospodarczej*, Kolonia Limited, Wrocław 2006.
34. Sowiński R., *Wolność i ustawowa swoboda działalności gospodarczej*, Kolonia Limited, Wrocław 2007.
35. Szymanek T., *Swoboda prowadzenia działalności gospodarczej*, Zrzeczenie Prawników Polskich, Warszawa 2005.
36. Walaszek-Pyziół A., *Swoboda działalności gospodarczej*, Wydawnictwo Akademickie, Kraków 1994.
37. Waligórski M.A., *Działalność gospodarcza regulowana [w:] Granice samodzielności wspólnot samorządowych. Międzynarodowa Konferencja Naukowa. Baranów Sandomierski 22–25.05.2005 r.*, red. E. Ura, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2005.

Medical Services as Economic Activity (Selected Issues)

Abstract

Medical services are economic activity. It means they are services rendered within the healthcare sector and relating to health, which are organised, paid, continuous and professional. Medical services are also a regulated area of activity. A medical unit may start its operations only after it has been registered in a specific register kept by the Governor of a particular region. By entering a medical unit into the register, the Governor exercises his administrative authority. His administrative authority in the registration process consists in the approval by a public administration body of a declaration about meeting the criteria set out for rendering medical services.

Keywords: economic activity, healthcare, medical services, entrepreneur, enterprise/company

JEL classification codes: K23, K32
